

IWFT Vrouwenetwerk Theologie - Jaarverslag 2010

1. Bestuur

Algemeen

Het bestuur was in 2010 als volgt samengesteld: Samenstelling van het bestuur: dr. Gé Speelman, voorzitter, drs. Greet den Dulk-Barens, secretaris, drs. Katinka Broos, penningmeester, drs. Sandra Veen (tevens VOLT) en drs. Anne Mareike Wetter (tevens OPP).

Het bestuur van IWFT Vrouwenetwerk theologie heeft in 2010 9 maal in harmonie vergaderd, en wel op 22 januari, 5 maart, 16 april, 27 mei, 18 juni, 16 september, 7 oktober, 18 november en 13 december.

Het begin van het jaar werden de vergaderingen gekenmerkt door het vertrek eind 2009 van de coördinator Marian Papavoine en de zoektocht naar de vervanging en opvolging van haar. Op 22 januari was er een afscheidsreceptie voor Marian Papavoine in het Academieggebouw van de Universiteit Utrecht. De receptie was zeer geslaagd door de aanwezigheid van vele IWFT leden die Marian persoonlijk de hand wilden schudden. Ze kreeg een mooi cadeau namens het bestuur en zijn leden aangeboden: een Iphone, zeer aan haar besteed. De OPP bood haar een prachtige zilveren speld aan, voorstellend een spin in het web. Er werden diverse goede en speelse toespraken gehouden, deze markeerden de langdurige relatie en haar inzet voor het IWFT. Het bestuur prees zich gelukkig dat vanaf 1 februari tot 1 mei de studentenassistente Sinsia van Kalkeren lopende zaken met betrekking tot de e-mail communicatie, de Nieuwsbrief en het Jaarverslag 2009 met verve heeft waargenomen. Haar journalistieke achtergrond was daarbij een groot voordeel.

Ondertussen liep de sollicitatieprocedure naar de definitieve opvolging van Marian Papavoine, die op 1 mei resulteerde in de aanstelling van Annika den Dikken als beleidsmedewerkster. Op de website en in Fier was een advertentie geplaatst, waar 9 sollicitanten op hebben gereageerd, het merendeel vanuit het IWFT netwerk. Met drie sollicitanten is een gesprek gevoerd. Er kwam overigens één bezwaar binnen tegen de tekst van de advertentie: er werd expliciet naar een vrouwelijke coördinator gevraagd en dat was tegen de formele regels. De voorzitter heeft er een passend antwoord op gegeven.

De nieuwe beleidsmedewerkster ging voortvarend te werk met de website en het logo. Al snel bleek dat de surflijsten, door middel waarvan leden op de hoogte gesteld werden van het laatste nieuws en de agenda, per 1 januari 2011 zouden op houden te bestaan. Dat gaf een extra impuls voor de ontwikkeling en vernieuwing van de website. In het kielzog daarvan bleek ook het logo niet meer te voldoen. Bij het nadenken over het logo kwam de vraag op bij het bestuur of de naam 'IWFT' de lading nog wel dekte. Besloten werd tot een extra ledenraadpleging hierover.

Op 10 december werd daarom een extra ALV gehouden. Ondanks het ijzige weer kwam een aantal vrouwen daarover meedenken. Besloten werd het acroniem IWFT te handhaven, maar de ondertitel te wijzigen in Expertisenetwerk Gender en Religie.

Algemene ledenvergadering

Op 23 april werd in het Graalhuis in Utrecht de jaarlijkse Algemene Ledenvergadering gehouden. De vanouds geïnteresseerde leden waren aanwezig om mee te denken over het beleid. Zij werden voorgesteld aan Annika den Dikken. Greet den Dulk-Barens werd als opvolgster van Joke Westerhof benoemd tot secretaris van het bestuur. Als uitkomst van een brainstorm over de toekomstige koers van het netwerk kwam nadrukkelijk naar voren dat er meer aandacht voor gender zou moeten komen, dat jonge aankomende predikantes daarop kunnen worden geworven als lid van het netwerk en ook zouden de pr en de website van het IWFT verbeterd moeten worden.

Symposium 'Het leven vieren'

Op 4 september organiseerde het IWFT samen met het Catharina Halkesfond, het Oecumenisch Forum Christenvrouwen in Europa en de Oecumenische Vrouwensynode een feestelijk symposium ter gelegenheid van de negentigste geboortedag van prof.dr. Catharina J.M. Halkes met als titel

'Het leven vieren'. Er was een grote opkomst en het was een zeer heugelijke dag. Onder punt 4 volgt een uitgebreidere beschrijving. Een verslag is te lezen in de IWFT Nieuwsbrief 2010/2.

Studiemiddag

Na afloop van de extra ALV op 10 december werd een studiemiddag georganiseerd, gewijd aan het net verschenen boek van Inez van der Spek *Meer dan lijfsbehoud. Drie zussen leven met borstkanker*. Anne-Marie Korte en Marie-José Burger gingen mooi op de kwetsbare materie in, terwijl Patricia Flore-Deiters van de Stichting Kanker in Beeld op de beamer kunstwerken presenteerde van mensen die geconfronteerd waren met kanker. Het werd een goede middag. De meeste aanwezigen waren van buiten het netwerk. Er waren circa 10 IWFT-leden en 20 niet IWFT-leden.

Lustrum

Een ander onderwerp dat het bestuur na de zomer sterk heeft beziggehouden is de viering van het lustrum. In oktober 2011 zal het 35 jarig bestaan van het IWFT Expertisenetwerk Gender en Theologie worden gevierd.

Beleidsplan

Ook heeft het bestuur zich beraden op een beleidsplan voor 2011-2016. De voorlopige uitkomst van de discussie hierover is dat het IWFT als geheel geen nieuwe taken op zich moet nemen, maar wel haar rol als netwerk kan optimaliseren. Dat betekent dat we als leden ons meer bewust moeten worden van de expertise die al in het netwerk aanwezig is. De uitbouw van de website is hierop gericht. Het bestuur ziet hierin voor zichzelf vooral een faciliterende rol.

Contacten met OVS en Fier

De contacten met OVS en Fier werden op een laag pitje gezet vanwege de drukte met het hernieuwde begin van het IWFT. Wel werd besloten twee maal een advertentie in Fier te zetten om het netwerk onder de aandacht van mogelijke nieuwe leden te brengen. In ruil daarvoor kregen we een aantal exemplaren van Fier om onder studenten uit te kunnen delen.

Nieuwsbrief

De Nieuwsbrief van IWFT Vrouwennetwerk Theologie kwam in 2010 twee keer uit: in april (2010/1) en in september (2010/2). De Nieuwsbrief wordt verspreid onder de leden van het IWFT en een veertigtal geïnteresseerde organisaties. Sinds 2001 is de Nieuwsbrief ook vanaf de website te downloaden. Leden kunnen aangeven of ze de nieuwsbrief digitaal of in papieren vorm willen ontvangen.

Ledenbestand

Het ledenbestand van IWFT Vrouwennetwerk Theologie zag er in 2010 als volgt uit:

Aantal nieuwe leden: 3

Aantal opzeggingen: 3

Totaal aantal leden: 240

Greet den Dulk – Barends, secretaris

2. Werkzaamheden beleidsmedewerkster

Per 1 januari 2010 trad Marian Papavoine af als beleidsmedewerkster van het IWFT. De functie werd tijdelijk opgevuld door student-assistent Sinsia van Kalkeren. Per 1 mei trad Annika den Dikken aan als nieuwe beleidsmedewerkster. De functie bleef daarbij een omvang omvatten van 0,21 fte, waarmee bestuursondersteunende taken konden worden verricht. Daarnaast verzorgde de beleidsmedewerkster samen met de secretaris het secretariaat van het IWFT en was zij aanspreekpunt voor informatie, bemiddeling en dienstverlening vanuit het IWFT, zowel in Nederland als internationaal.

Haar werkzaamheden omvatten: secretariaat bemensen, post verwerken, het archief van de IWFT bijhouden, ledenadministratie, samenstellen ledenlijst, bijwonen en beleidsvoorbereiding van vergaderingen DB, voorbereiding ALV en studiedag IWFT, digitaal beleid IWFT, samenstelling en eindredactie van de Nieuwsbrief van IWFT Expertisenetwerk Gender en Religie, verzorgen digitale informatievoorziening via IWFT-mail, website IWFT samen met de webredactie, PR IWFT. Ook voor de deelnetwerken OPP, VOLT, en HH heeft ze digitale ondersteuning geboden. Sinds mei 2005 is de aanstelling ietwat uitgebreid om voor het Catharina Halkes Fonds de mailing van de nieuwsbrief en de ledenadministratie te verzorgen.

In 2010 heeft de beleidsmedewerker de voorbereidende werkzaamheden verricht om in het lustrumjaar 2011 een nieuw logo te kunnen introduceren en een nieuwe website te kunnen openen. Daartoe werkte zij samen met twee ontwerpers van buiten het netwerk. Daarnaast begon ze met de voorbereidingen voor een groots lustrumfeest in 2011. Zij deed het voorbereidend werk voor de eerder genoemde extra ingelaste algemene ledenvergadering op 10 december 2010. De opheffing van de surflijsten waarmee de leden per mail op de hoogte werden gehouden van alle nieuws binnen en buiten het netwerk per 1 januari 2011 leverde veel werk op.

3. Website en digitalia

De website van het IWFT is aan verbetering toe. Daarom werd het initiatief opgevat om de website geheel te vernieuwen. Ondertussen is de huidige website bijgehouden zover nodig. De tweewekelijkse column is blijven bestaan, al kwam het een enkele keer voor dat de column niet geplaatst werd. Dit kwam enerzijds door het feit dat er dan geen columns aangeleverd waren en anderzijds door de andere prioriteiten die de beleidsmedewerkster moest stellen.

De nieuwe site beoogt op een aantal punten verbetering aan te brengen. In de eerste plaats is bij de huidige website problematisch dat geen verwijzingen (links) mogelijk zijn naar subpagina's. Een link verwijst altijd naar de homepage. De nieuwe site maakt het mogelijk bijvoorbeeld een directe link naar de 'column' te vermelden in de mails naar de leden. De ordening van de website zal daarnaast aangepast worden in de hoop dat mensen beter kunnen vinden waar ze naar zoeken. Bovendien komen er nieuwe onderdelen op de website. Zo zal er een deel zijn waarop leden hun eigen expertise maar ook de lopende projecten kunnen presenteren. Daarnaast komen er dossiers waarin kennis vergaart omtrent actuele thema's. De algehele bedoeling is om de expertisefunctie van het netwerk ook op internet zichtbaar te maken, en het internet ook als middel te gebruiken om onderling en naar buiten deze expertise uit te wisselen.

Naast de website zijn lange tijd een aantal e-maillijsten onderhouden. Deze e-maillijsten maakten gebruik van LISTSERV, aangeboden door SURFnet. De grootste lijst was IWFT-MAIL (200 adressen), die werd gebruikt om regelmatig relevante informatie door te geven. Daarnaast waren er onderlinge (besloten) lijsten voor het bestuur, voor de deelnetwerken OPP, HH, en VOLT. Er was een separate lijst voor de docentes. Er was een IWFT-vacaturelijst waar iedereen die aangesloten was vacatures kon plaatsen. Per 1 januari 2011 zouden deze lijsten echter afgesloten worden. Dat betekende enerzijds dat we op zoek moesten naar een vervanging. Deze is gevonden. Per 1 januari werd het mailverkeer mogelijk via de nieuwe website (die al draaide op de achtergrond van de huidige website). Voor deze digitale verhuizing was het nodig alle leden van de lijsten over te dragen naar het nieuwe mailsysteem. Daarnaast bevatte het archief van LISTSERV systeem waardevolle informatie voor het archief van het IWFT. Om deze informatie voor het archief veilig te stellen, moest voor iedere lijst over tien jaar lang per maand een archief gedownload worden.

4. Relatie met het Catharina Halkes Fonds

'Het leven vieren' was de titel van het feestelijke symposium waarmee op 4 september 2010 de 90^e geboortedag van Tine Halkes werd gevierd. Ruim 200 vrouwen en mannen kwamen die zonnige zaterdag naar Nijmegen om Tine te feliciteren, toe te zingen en toe te spreken. De openingslezing werd verzorgd door de nieuwtestamentica Elisabeth Schüssler Fiorenza van de University of Harvard. Vervolgens werden c-woorden belicht, die in Tine's werk en leven centraal staan: celebration, compassie, cultuur, creatie/creativiteit en Catharina. Tussendoor zong het Mamaverhalenkoor uit Den Haag. Dit koor onder leiding van Astrid Seriese brengt vrouwen, afkomstig van over de hele wereld, wekelijks bij elkaar en creëert en zingt liederen op basis van haar eigen verhalen. Tot slot klonk het Veni Creator onder een stroom lichtbeelden waarin foto's van Tine verweven waren. Tine Halkes sprak het slotwoord van deze bijzondere en inspirerende dag.

Naast het voorbereiden van deze dag heeft het bestuur van het Halkesfonds zich ook in het afgelopen jaar bezig gehouden met de kerntaken: het financieren van de plaats van de beleidsmedewerkster van het IWFT en de toekenning van subsidies voor onderzoeken en projecten waarin religie en gender centraal staan. Het Fonds functioneert op basis van giften en het bestuur buigt zich dan ook over de vraag op welke manieren we donateurs kunnen blijven werven en aanspreken.

Sandra Veen

Namens het IWFT afgevaardigd in het CHF-bestuur

5. Deelnetwerken van IWFT Vrouwen netwerk Theologie

5.1 Netwerk van voorgangers - Helpende Hand - HH

Anne-Claire Mulder (Universitair Docente PThU) en Sandra Veen (theologe en loopbaancoach) namen in 2010 initiatief tot het organiseren van een tweetal bijeenkomsten van de Helpende Hand rondom het thema 'Vrouwen en leiding geven'.

Leiding geven - leiding nemen - leiding ontvangen

7 juni 2010 in het Graalhuis aan de Nieuwegracht in Utrecht

Hoe ga jij om met het onderwerp leiding in je werk? Hoe geef je leiding aan jezelf? Word je aangestuurd (en ben je daar tevreden over)? Speelt het een rol dat je vrouw bent? Hoe is leiderschap verdeeld over jou en je collega's? Bestaat er eigenlijk duidelijkheid over leiderschap op jouw werkplek? Wie is jouw voorbeeld, als het gaat om leidinggeven?

Aan leiderschap zitten vele aspecten en zeker in relatie tot gender en religie is het een spannend onderwerp, waarbij allerlei beelden, patronen en verhoudingen, die soms niet direct aan de oppervlakte liggen, een rol spelen.

Tijdens deze bijeenkomst van de Helpende Hand wisselden we van gedachten over deze kwesties. Dit resulteerde in een volgende bijeenkomst, omdat we nog lang niet uitgepraat waren.

Hoe geef jij leiding? Beelden en stijlen van leiderschap

29 november 2010 in het Graalhuis aan de Nieuwegracht in Utrecht

Neem je graag de touwtjes in handen? Ben je geneigd je bescheiden op te stellen en veel ruimte te geven aan initiatieven van anderen (en wat doe je dan als je die eigenlijk niet ziet zitten)? Laat je je manier van leidinggeven afhangen van de situatie en de groep? Hoe maak je de inschatting wat in die situatie de juiste manier is? Op deze ochtend kregen we de gelegenheid om aan de hand van een leiderschapstest onze stijl(en) van leidinggeven te onderzoeken en te relateren aan onze eigen beelden van leiderschap.

Beide bijeenkomsten werden goed bezocht, elke keer deden zo'n 15 vrouwen mee. Het Graalhuis blijkt telkens weer een prima plek om dit soort bijeenkomsten te houden.

Jasja Nottelman, coördinator Helpende Hand

5.2 Vrouwen Ondernemers / Leidinggevend Theologie - VOLT

Netwerk VOLT heeft geen activiteiten georganiseerd in 2010.

5.3 Onderzoek en Promotie Promoting – OPP

De belangrijkste activiteit van het OPP netwerk is de jaarlijkse studieweek. Traditiegetrouw werd die in de eerste (volle) week van januari gehouden: van 4-8 januari 2010 in de Volksabdij van Onze Lieve Vrouwe ter Duinen te Ossendrecht.

Het programma volgde het vaste stramien. Het grootste gedeelte van de dag werd besteed aan het eigen onderzoek, 's middags en 's avonds waren er onderzoeks-presentaties van junior en senior onderzoeksters. Een inhoudelijk verslag van de OPP-week is te vinden in de IWFT-Nieuwsbrief. Tijdens de jaarvergadering van het OPP-netwerk is afscheid genomen van Maaike de Haardt, Madeleine van de Wetering Timmers en Magda Misset van de Weg, die jarenlang de organisatie van de OPP-week voor haar rekening hadden genomen. We hebben haar van harte bedankt voor het vele werk dat zij voor ons verzet hebben.

Wietske de Jong en Anne-Claire Mulder hebben het stokje overgenomen als coördinatrices van de OPP-week.

Bovendien is tijdens deze vergadering besloten dat zou worden onderzocht of de Emmaus Priorij in Maarssen een geschikte locatie zou zijn voor de OPP-week 2011. Na een oriënterend bezoek van de coördinatoren en een uitgebreide consultatie van de leden van het netwerk, is besloten de OPP-week 2011 in Maarssen te houden.

Anne-Claire Mulder & Wietske de Jong

6. Publicaties: Elektronisch tijdschrift

Een aantal jaar geleden is, mede vanuit IWFT-kring, het initiatief genomen tot het oprichten van een nieuw wetenschappelijk tijdschrift dat - geheel volgens de nieuwste ontwikkelingen - op internet gepubliceerd moet gaan worden en vrij toegankelijk is. Onder de naam *Religion and Gender* heeft zich rond het tijdschrift een kernredactie gevormd, met Anne-Marie Korte als voorzitter, en zijn er een internationaal samengestelde redactieraad en adviesraad gevormd. In deze raden hebben ook een aantal IWFT-leden zitting, waaronder Maaïke de Haardt, Angela Berlis, Anne-Claire Mulder, en Lieve Troch.

Bij het opzetten van een nieuw tijdschrift - al is het elektronisch - komt veel kijken, zo heeft de kernredactie gemerkt. Het goede nieuws is dat er in 2010 door Anne-Marie Korte en Adriaan van Klinken een succesvolle aanvraag is ingediend bij NWO, in een subsidieronde voor *open access e-journals*. Dit maakt het mogelijk om professionele ondersteuning voor het publicatieproces in te huren bij Igitur, de afdeling van de universiteitsbibliotheek Utrecht die veel ervaring heeft met deze vorm van publicatie.

Begin 2010 is de website www.religionandgender.org, met een ontwerp gemaakt door Franneke Hoeks, in gebruik gekomen. In 2010 is er door de redactie ook hard gewerkt aan de eerste nummers, die in de loop van 2011 zullen verschijnen. Het openingsnummer 'Critical Issues in the Study of Religion and Gender' verschijnt in oktober, en het tweede nummer 'Religion, Gender and Multiculturalism' zal in december worden gepubliceerd. Ook het derde nummer, voor het voorjaar 2012, zit al in de pijplijn: 'Masculinities and Religion: Continuities and Change'.

7. Functie veranderingen

IWFT leden in 2009:

- Anne Marie Korte tot Hoogleraar Religie, Gender en Moderniteit aan de UU
- Anne Marie Korte is in 2009 tevens benoemd tot Directeur van NOSTER (Nederlandse Onderzoeksschool Theologie en Religiewetenschappen) en tot lid van het Gebiedsbestuur Geesteswetenschappen van NWO.

IWFT leden in 2010:

- Petroschka Schaafsma tot UD Ethiek aan de PTHU/ Leiden.
- Heleen Zorgdrager tot UD Dogmatiek aan de PTHU/ Leiden.
- Mechteld Jansen tot Hoogleraar Missiologie aan de PTHU/ Utrecht.
- Alma Lanser tot UHD Godsdienstpedagogiek en portefeuillehouder Onderwijs aan de VU.
- Nienke van Dijk werd in 2010 benoemd tot directeur van de Academie voor Sociale Professions aan de Haagse Hogeschool.
- Ineke Bakker werd benoemd tot de nieuwe directeur van Stek – stichting voor stad en kerk – en secretaris van de Diaconie van de Protestantse Gemeente te 's-Gravenhage (PGG).
- Margo Trapman is sinds 16 mei 2010 als predikant voor 50 % verbonden aan de herv. gem. Koog a/d Zaan - Zaanlijk kortweg Kogerkerk.

8. PR

Voor het feestelijk symposium ter gelegenheid van de negentigste geboortedag van prof.dr. Catharina J.M. Halkes is een kleurrijke flyer ontworpen en rondgestuurd aan verschillende databases met mogelijk geïnteresseerden.

De studiedag rondom het boek van Inez van der Spek is bekend gemaakt aan de leden, maar daarnaast aan mogelijke geïnteresseerden en betrokkenen bij het thema van de middag. Zo zijn er aankondigingen geplaatst op lotgenotenforums betreffende (borst)kanker. Verschillende patiëntenorganisaties hebben de aankondiging ontvangen om op hun website te plaatsen.

9. Representatie

Catharina Halkes Fonds

Sandra Veen woonde vanuit het IWFT de vergaderingen van de Stichting Catharina Halkes Fonds bij.

Oecumenische Vrouwensynode

Drs. Freda Dröes had vanuit het IWFT Vrouwenennetwerk zitting in de Adviesraad van de Oecumenische Vrouwensynode.

Tijdschrift voor Genderstudies

Drs. Freda Dröes vertegenwoordigt samen met Anne-Claire Mulder de IWFT in de redactieraad van het Tijdschrift voor Genderstudies.

11. Financiën

IWFT Vrouwenennetwerk theologie is financieel gezond, zelfs zo dat de ALV in 2008 besloot te investeren in projecten als het Elektronisch tijdschrift en het lustrum. Daar is in 2010 mee begonnen hetgeen deels verklaart waarom er in 2010, voor het eerst sinds jaren, verlies is geleden.

De belangrijkste oorzaak van het verlies is echter de wijze van het innen van de contributie. Een deel van de leden betaalt, sinds het afschaffen van de accept-giro, via automatische incasso. Het blijkt moeilijk om de contributie van de overige leden te innen, oproepen in de nieuwsbrief werken niet. In 2011 wordt daarom iedereen persoonlijk aangeschreven, waarbij de mogelijkheden van automatische incasso als periodieke opdracht wordt geopperd.

In 2010 is een start gemaakt met de voorbereiding van een nieuwe website én met de voorbereiding van het lustrum. Het bestuur voorzag een grote belasting voor de beleidsmedewerkster en besloot daarom om assistentie te zoeken. Deze besluiten in 2010 zullen pas in 2011 in de financiën merkbaar zijn.

Katinka Broos, penningmeester